

Lokalne Grupy Działania w regionach miejskich

Dorota Mantey
Wydział Geografii i Studiów Regionalnych UW

Modele zarządzania

- Od modelu biurokratycznego, poprzez model menedżerski, do filozofii „wspólnego poszukiwania”.
- Samodzielne próby rozwiązywania problemów przez poszczególne sektory (w tym publiczny) najczęściej okazują się nieskuteczne.
  - poszczególne sektory często ze sobą konkurują, co prowadzi do złego i nieefektywnego wykorzystania posiadanych przez nie zasobów
  - „kultura obwiniania innych”
- Rozwiązanie: zarządzanie partycypacyjne oparte na partnerstwie.
- Budowanie partnerstwa polega na **współpracy** wszystkich reprezentantów społeczności lokalnej ze sobą i z ich otoczeniem i **ponoszeniu wspólnej odpowiedzialności**.

Program / podejście LEADER

„powiązania pomiędzy działaniami na rzecz rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich”

- W latach 2007-2013 program LEADER został włączony do głównego nurtu polityki UE w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i jest jedną z czterech osi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013, a jego realizacja ma się przyczynić do realizacji celów osi 3 PROW.
- **Dlaczego LEADER jest taki ważny w kontekście partnerstwa?**
  - powstanie wielu lokalnych inicjatyw mających na celu rozwój poszczególnych społeczności wiejskich
  - skuteczne uruchamianie lokalnych zasobów rozwojowych,
  - współpraca i współodpowiedzialność partnerów za przyjęte rozwiązania.

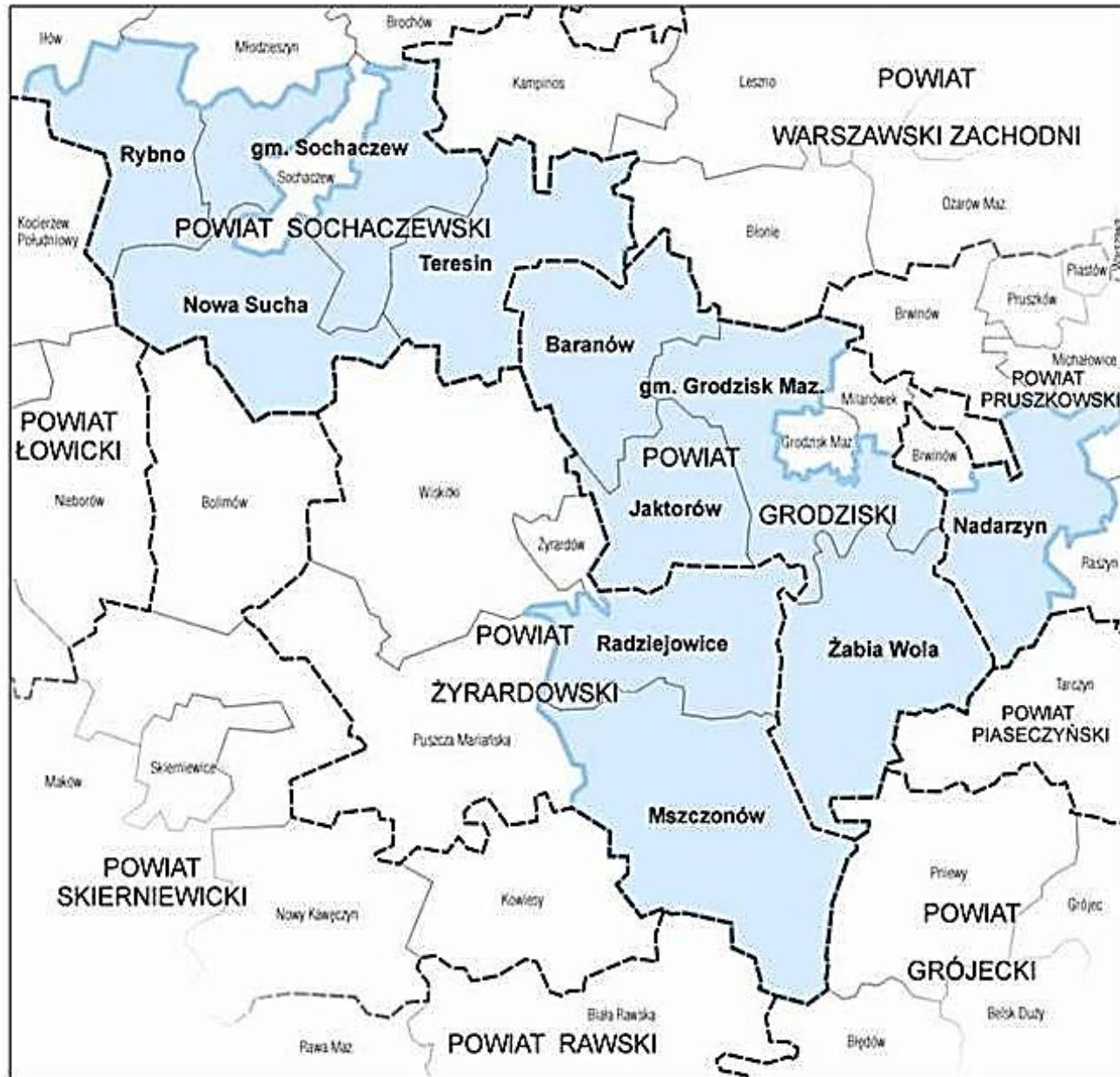
Projekty LEADER-a

- W ramach wdrażania lokalnych strategii rozwoju mogą być realizowane następujące projekty:
  - „Odnowa i rozwój wsi” (osoby prawne takie jak gminy, stowarzyszenia, i.in.),
  - „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” (rolnicy i ich małżonkowie)
  - „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” (mikroprzedsiębiorcy zatrudniający do 10 osób)
  - „Małe projekty”, np. wspieranie aktywności społecznej mieszkańców, rozwój turystyki, zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych. Ze wsparcia w ramach „małych projektów” mogą skorzystać praktycznie wszyscy.

LGD „Zielone Sąsiedztwo”

LGD „Ziemia Chełmońskiego”

Zasady LEADER-a a rzeczywistość

I. Lokalne strategie rozwoju dla danego terenu

- a) skala przestrzenna wdrażania LSR (od 10 do 150 tys. mieszkańców)
- b) wielkość LGD ma przełożenie na finanse związane z jego funkcjonowaniem
- c) problem spójności
- d) miasta powyżej 5 tys. mieszkańców wykluczone z programu
- e) rozwój danego terenu realizowany jest na podstawie lokalnej strategii rozwoju (LSR)

Zasady LEADER-a a rzeczywistość

2. Partnerstwa publiczno-prywatne (Lokalne Grupy Działania – LGD)

- a) LGD reprezentowane są przez 3 sektory: publiczny społeczny i gospodarczy
- b) bardzo trudno jest zachować równowagę pomiędzy trzema sektorami, najtrudniej jest z sektorem gospodarczym
- c) jeśli z inicjatywą stworzenia LGD wyszły samorzady, to często po to, żeby „przejąć” pieniądze na inwestycje

Zasady LEADER-a a rzeczywistość

3. Podejście oddolne

- a) warunkiem oddolności jest znajomość ludzi / mała skala, w przeciwnym razie główną rolę przejmują liderzy
- b) partnerzy wspólnie wytyczają kierunki rozwoju dla danego obszaru i zapisują w formie lokalnej strategii rozwoju
- c) w trakcie realizacji LSR LGD nie mają żadnego narzędzia w rękę, żeby zmusić beneficjentów do sfinalizowania przedsięwzięć, na które złożyli wniosek.

4. Zintegrowane i wielosektorowe działania

Zasady LEADER-a a rzeczywistość

5. Innowacyjność

- a) innowacyjność to coś, czego na tym terenie jeszcze nie było
- b) do wielu projektów nie pasują procedury oceny, a to zniechęca do innowacyjności
- c) LEADER powinien dopuszczać możliwość popełnienia błędu, bo coś co jest naprawdę innowacyjne, to jest nieprzewidywalne

6. Tworzenie powiązań, współpraca międzyterytorialna i międzynarodowa

- a) jeśli współpraca to raczej z sąsiadami (wymiana dobrych praktyk)

Sukces LEADER-a w budowaniu partnerstw

- **Sukces LEADER-a to zmiany jakościowe**

„Jeśli zapytamy jaki jest zysk z jednej wydanej złotówki, to w Leaderze odpowiemy „nie wiemy”, bo w nim chodzi głównie o zmiany jakościowe, często zmiany mentalne. Trudno jest zmierzyć to, że nagle ktoś zechciał coś ciekawego zrobić.”

„Siłą Leadera są ludzie, którzy zintegrowali się wokół realizacji strategii.”

„Poza tym wytworzył się kapitał zaufania. Ludzie wiedzą, że jeśli zadzwonią do LGD, to zawsze otrzymają od nas informację i pomoc, nie tak jak w urzędzie.”

Czy w przyszłości LGD mogą być nową siłą polityczną?